

NAUFRAGIS i DELERS

a Imma i a Arnau, els meus tresors més fondos...

a Pep i a Pura

a Casimir i a Dolors

perquè els estime

naufragis i delers

david mira gramage

“Amagaré el meu llibre,
i la dissort de no tenir
més que la vida per haver escrit.
Perquè ho volia... Tot.”

Margarida Ballester

d
e
s
e
s
c
r
i
u
r
e
'
s

d
e
s
v
i
u
r
e

?

al meu altre jo, perquè em suporta

(...)

“No hi ha campana per refer el paisatge
ni verd de festa per pintar nous boscos.
Trencant la copa, almenys salvaré l’ombra?”

Maria-Mercè Marçal

“S’estalonen l’infern i el paradís.
I el bressol i la tomba, i les paraules
i el cos: país natal, exili.”

Maria-Mercè Marçal

“Abans érem el record que tenim ara...”

(...)

“I abans és ara. I sempre és ara. Sempre és

ara.”

Josep Fortuny

ara que estic ben sol ho anotaré:

que estic ben sol de fa vint anys i un dia

o més o menys -sempre és més, sempre és res!

perquè és el que recordes

i cap on vols anar:

el “sempre és ara!”

però fet de records i del que ha de pervindre:

el present és un peu en l'immediat passat i un altre

en l'immediat

futur

que vols escriure...

i el futur és desig

de retornar -ja ho saps!

sempre és ara, però

he desteixit futur

quan desescric passat...

fa poc vaig anotar “comence a desescriure'm”

(o una cosa semblant), però sé que sabia

que feia massa temps que el desig que llaurava a l'horta del futur,

un desig rera l'altre... se m'anaven morint:

se'm mustigava l'obra de l'esdevenidor!

no serien futur
i, per tant, no serien
records d'algun
present...

(i la combinatòria de singulars plurals i plurals singulars
què us sembla? passarà...? ja ha passat!
o passa ara?)

i ara mire el meu gat "maulet"
deixant-se dur
pels seus ensonyaments
i el dolç abaltiment
d'aquesta primavera

i ell també
és sempre i ara...

jo sóc ara i ací
i no sé què més ser...

viuràs i malviuràs,
no te'n càpiguen dubtes
però l'art estarà
en pagar el peatge
de morir
mentre
vius

no saps com preparar-te però estàs preparat:
ho saps, però no vols saber-ho clarament
-no podries tampoc: alguna força
externa a tu, o la mateixa

que has anat construïnt
a còpia de passat i present i futur...
no et fotrà, però haurà
de rematar l'esforç
quan les piles
s'esgoten...

...i el cor em farà figa quan més lúcid seré
i no estaré serè

per això: per això

el cervell anirà a la seua mentre el cor se'm riurà a cor què vols i jo me'l
ploraré: vull dir

que les neurones faran

el darrer vol

filosofant

o no...

però, què t'empatolles? sigues més clar
i explícit, un poc... 'neurobiòleg'
o... tampoc no és això
no cal ser ni 'ats'
per saber que les teues
neurones estan fetes
un garbuix tremolós

quan ens trobem a terra, quan
ens descobrim vius... ¿ens creiem ser
l'ofrena dels déus, o potser som
una gran tifarada
de vaca, ara
pel juny...?

i vosaltres, pastissos
sense sucre ni sal,
us intuíu ben plens
de saviesa? a cormull
us degoteja l'aigua
-beneïda-
pels ulls
d'un futur
clausurat...!

noies de carretera
endurides pel vent,
al·lotes voramar
endolcides pel sol,
xiques de les muntanyes
curulles de bellesa dels horitzons immensos
perquè són encrespats! i no horitzontals
línies de redundància
esvaint-se allà on.

tornavís del record, projecta'm més enllà
d'aquella clau que tanca
tots els panys...

de cap porta: ara que estan corcades

són obertes per mi
però no per a mi:
vull veure com se n'ixen, trontollant, els pollets
i els conills, les bestioles
que esperaven encara, aturades, allí,
des de l'adolescència dels meus anys fugissers,
fugissers de la infància
abandonada allí
sense avisar:
 quan córrec
cap al futur -en cercle- retrobant temps pretèrits
en passar pel present -un altre present, dic...

et tornes a deixar
l'altre passat enmig
del futur que buscaves...

la foradada edat
em retorna i m'endinsa:
tornavís del record
fugisser...
 ja sou lliures!
 au records, escapeu...!
 fugiu sense renúncies
 ni abraçades efímeres
 que fa temps ja oblidàrem...

no sóc el meu heroi ni vull ser del parnàs
ni carn d'antologia ni mostra de vitrina...
però sí que he estimat dir de moltes maneres
“sóc la meua trinxera!”...

però
sentint-te
amb tots
i sentint-te integrat
(amb els teus, “amb els bons”
amb els de la raó
i amb els de la saó...)
en una causa justa
i dir que eres trinxera
i recer i refugi
i amic i company...

sí! dir que sóc trinxera i que el poema és l'arma
per lluitar, perquè hi haja
pau i temps de certeses

per fer de l'arma l'eina:
són sinònims, paraules
bessones i germanes...
o potser són antònimes:
el reflex del mirall:
l'autoengany
del miratge

¿com es diu el procés (o l'acte, o l'acció) que feien, o que fan,
els 'companys' psocialistes rera cada concili -congrés, o lo-que-siga-
tot llepant-se les nafres si la cosa
ha anat mal...?

catarsi! sí: catarsi col·lectiva

si no és molt redundar...

doncs, jo me'n faré una!

-de catarsi, vull dir- però individual,

d'una plaça només: personalment, sóc un,

però tinc la impressió que la catarsi es fa

-precisament, potser- per a usar-la de porga

contra 'l'altre jo' nostre...

vejam, explica't-ho,
descriu-ho, conta't-ho...
conta't -posem per cas-
el teu somni d'ahir...

oh, ara me'n recorde!

tot i que sóc fill únic

sempre veig en un somni el meu germà: un germà

degollat sota un roure, o sota una magnòlia

gegant... no sé..., el somni

es repeteix

fins que esdevé

malson

definitivament...

són molts, és molta gent
que es bifurca d'ençà que passa vora l'arbre...
a una banda desfilen -vull dir: militarment-
mentre a l'altra una llarga processó va escampant
una ejaculació -tot és un brollador- de llàgrimes amargues:
com un riu cabalós devastant en silenci
fins que resta ofegat per un bruelador
orgasme... fet

de sang!

són gent de l'altra banda
que desfila incessant, engolint i pixant...
oh déus, quina caterva! això és
una hemorràgia desfermada i mortal
en compte de catarsi...!

-i no t'has despertat...

Un talp se m'obre pas des del ventre a la boca
quan escric els meus versos...
pot ser això que en diuen 'efectes secundaris'
o 'danys col·laterals'...?
¿la meua mà escriu el que el cervell descriu
o transmet les glopades del meu cor...? -l'esperit...

...l'esperit dius?
o l'ànima potser...?
com penses i com dius,
l'arrel d'això, l'arrel
i el seu origen,
encara és un misteri

-ho és almenys per a tu (per a “nosaltres dos”...)-
un talp, o un gat mesquer, se t’obre pas...
ets tu!
¿no has pensat mai que pots -que pots ‘al mateix temps’-
ser espasa i ferida...? d’acord:
ja sé que tens
més ‘enemics’ externs o... diguem-ne ‘factors
destructius’ que t’aguaiten
des de fora
però
-sempre ho has dit, a més-
la dualitat que som, el mateix tu que jo,
també et fa -vés amb compte!-
ser autodestructiu...
si més no
en potència...

el conflicte
dual

jo, no sé... jo no sé
d’un huracà estripant-me
ni desesperacions d’exacerbades ungles obrint-me des de dins,
però sé
de tempestes
negres que m’han voltat

des de fora,

i, per dins, amenaces
i invocacions transmeses
“de profundis”, de sota
d’una mena d’abisme, d’un abisme que em vol
mantenir en l’angoixa
enfosquint-me
la vida...

i el mal de cap?
el mal de cap em ve
o viu a dintre meu?

mires eixa desferra:
les restes rovellades d’aquella bicicleta
on el teu fill sofrí l’accident –quin malson
de llarga nit d’estiu, quin malson!– l’hospital
–quin malson!– el quiròfan,
la mare del teu fill i tu, la llarga espera...
i a la uci tots tres (i el ximo i la maru)
parlant-vos i donant-vos abraçades recíproques
de postures difícils, i somriures i llàgrimes
dissimulades: “ànim!”

us dèieu i ell us deia
“ànim!” i “no em deixeu...”
tot alhora i abans i després del quiròfan,
recuperant-se enmig de núvols de anestèsia
però recuperant-se... quin malson
de juliol...!
després de la tortura
rere dies i nits, patiments i visites
d’amigues i d’amics adolescents, simpàtics,
enjogassats, sorpresos
després d’una setmana
i la força rebel del vostre fill: tornant-vos
després de la tortura i dels malsons: l’arnau
tornava ‘de batalles’...
lentament,
i emprenyant:
quan més prompte millor, que era com dir “ja estic
quasi a punt...!”, però ell
i vosaltres
sabeu
l’estigma dels colors
que us creuaven l’escorça
d’aquells dies: gris fosc
o vermell a l’asfalt...
o aquell silenci asèptic i amenaçador
de l’hospital: l’ofec
i el món per la finestra:
hi havia ocells i verd
però també hi havia

ambulàncies i cotxes
que anaven abocant, regularment, dolors,
el tràfec d'ambulàncies perseguides per gents
desesperades, o... enfonsades, entrant,
atuïdes, al túnel de les 'urgències', ai,
o de tant en tant, lent
i fosc, el cotxe aquell
eixint del mortuori...
i l'amabilitat de l'hospital se't feia
automàtica, espessa...
malgrat tot l'amatent posat d'aquelles dones
i hòmens de l'ofici de cuidar, de sanar...
i tu allí: un inútil
arrupit a un racó,
per a no molestar
o per a no impregnar-te
de més dolor i angúnia...
(o potser mignotant, subconscient o afligit,
altres records sinistres en altres hospitals...)
i el teu cor rebotia assetjat per sofrències
que el cervell evocava...
tu, inútil, dolorit,
massa perplex per caure
o angoixat per alçar-te
i ser d'algun ajut
enmig d'aquell
malson!

lentament, passa a trossos

la vida, o els records que convoque

per anar desteixint

i alhora alçant acta...

lentament passa a trossos

la vida... i ressegueixes, entrecavant, capcot,

els cavallons dels versos:

telegrams d'oblits,

e-mails de la vivència

virtual...

les notícies

que tu et dónes, atònit,

de tu mateix: la vida

que repasses, dient-te allò de "on resta el tros

que t'han decapitat...?"

i a més, la bústia és buida

i el telèfon no et crida...

(...)

i jo m'estic perdent

'l'any ovidi' que passa

-afortunadament

fent memòria entre tantes

persones que el volem

malgrat deu anys sense ell...

i és que cal fer memòria

i deixar-ne constància...

(...)

estimada tristesa:

tu m'has fet companyia

tantes voltes, en plena

solitud

o quan no

ens queda a penes res

per dir

ni per somriure...

tot i que ens hem sorprés tantes vegades, tantes,

aquell somriure trist

de més tristesa encara...

perquè hi ha més tristesa quan els llavis somriuen

tènueament fonament

i els nostres ulls s'entelen

d'una aflicció pregona i òrfena de llàgrimes

-car el plany s'ha enfonsat en algun lloc del nostre

interior endolat i ja més que ferit

i ho notem perquè el plor

recerca les finestres

mentre va deixant nyucs després de fer-nos fondes

cremades molt amargues

ben endins, tan endins...

i aleshores, tristesa,

som tan vells

som infants massa vells
per a curar-nos
o per a reintentar
o reinventar-nos
l'amor irrepetible,
o per a desitjar
només
allò
que.

estimada tristesa: sí, ens hem fet companyia
amb tu, moltes vegades: quan ella i jo, quan ell, quan tu...
quan vosaltres i tu, quan ells i quan nosaltres...
afrontàvem el dol o assumíem els més
terribles patiments o l'oblit o l'ofensa
o el colp que ha migpartit
la nostra vida i...

de vegades véns sola i et desitge, perquè...
perquè calmes, mitigues... o potser narcotitzes
-amb la teua presència només- i em deixes jaure
en l'oblit del meu dol, en la incertesa dolça
del malalt que demà creu que encara viurà
i tu seràs nostàlgia, estança muda, flors
de paper i silenci i solitud tranquil·la
i jo dissimulant
la por

per si tu tornes, oh tristesa!, demà i t'acompanya l'ànsia,
l'ira o l'odi: un odi reprimat, mal paït, perquè un dia engolirem
l'instant irrepetible de combat, o el moment de renàixer:
salvar-nos, tocant fons i pujant...

...i ells estaven allí, d'alguna forma fosca: a vora teua, il·lús,
fent veure que eren 'teus' o fent-te creure 'seu', somrient-te, o darrere d'unes
mans...

de sicaris, només, que et tornaven, no a fer-te tocar fons per esmunyir-te
amunt...

sinó per a enfonsar-te en un pou sense fons ni parets: sense eixides
que no foren la teua submissió: rendició ben incondicional
per a 'reinsertar-te' al sistema que toca i funcionar
com diuen que es funciona: fotent i produint,
competint... o l'eixida d'incendis:
la solitud, tristesa, paüra,
frustració, desteixir-te
un poc més

o

d

e

s

e

s

c

r

i

u

r

e

,

t

mirem-nos quiets
mirem-nos fit a fit
la pau als ulls
i un titil·lar al fons
del nostre jo...
que ens obliga a ser lliures!
i a declarar-nos
no vençuts:
v
i
u
s
encara!
com si escriure poemes
o nadales tornara
a vacunar-nos
contra.

Confesse que he viscut

‘sentint comarca’

a través d’una ràdio interactiva

que fou –diguem–ne així– ‘reconvertida’,

‘pasteuritzada’, ‘ràdioformulada’

i reduïda a l’única ‘cultura’

“per just dret de conquesta”

i alguna ‘concessió’

“perquè es note l’efecte y no el cuidado”

homogeneïtzats som

i això no sembla fotre

“la nostra gent”

cadena i monopoli! ‘neu triant...!’

i qui no ho vulga, escòria! –us ho dic en anglés?:

‘scum!’– i feu–vos fotre!

i confesse que visc

–que visc encara–

dihuit anys –18 anys!–

‘sentint comarca’

a bord d’aquest vaixell que en diem crònica

i “en som molts més dels que ells volen i diuen”

amerats d’il·lusió i solcant les aigües

–minades i assetjades–

som!

encara...

ells

ja van ensumar, molt 'apostòlics'

que "si no dividim

no multiplicarem"

només podrem citar

de 'contrasenya'

"qui tinga ulls, que mire;

qui tinga orelles, que escolte!"

i

qui tinga sentiments

que senta

t'he sentit, t'he notat

mòrbida, acarontant-me

sense desig ni quera,

sense insistir, però

persistint en l'aguait

del destí natural que tens

i ens encomanes: quan calga i com pertoque,

sense rituals

-només

amb els senyals explícits

que t'acompleixen

ara

a l'alba

al capvespre

o a la nit: més anònima

igual d'universal

sempre a punt...

l'he sentit, l'he notat

i ara m'he despertat:

era la mort, ingràvida

tranquil·la, quasi neutra...

té temps –i jo no en tinc!

juny del 2005